

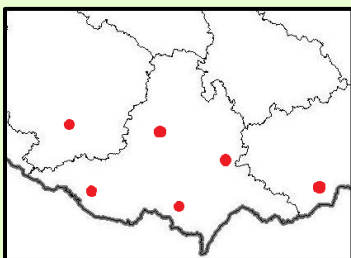
Druhové spektrum mšic na jabloních na jižní Moravě

Jégrová Kateřina

Ústav pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství, Mendelova univerzita v Brně,
Zemědělská 1/1665, 613 00 Brno, Česká Republika

ÚVOD

V průběhu roku 2015 bylo na několika lokalitách na jižní Moravě sledováno druhové spektrum mšic na jabloních. Jednalo se o jabloňové sady ve Stošíkovicích, Těšetických a v Brně v městské části Starý Lískovec. V sadu ve Starém Lískovci byla také sledována početnost kolonií mšic v závislosti na vnějších vlivech. Na tento průzkum navazuje ověření účinnosti běžně používaných insekticidů aplikovaných na mšici jabloňovou v laboratorních podmínkách.

Obr. 1 - mapa lokalit

MATERIÁL A METODIKA

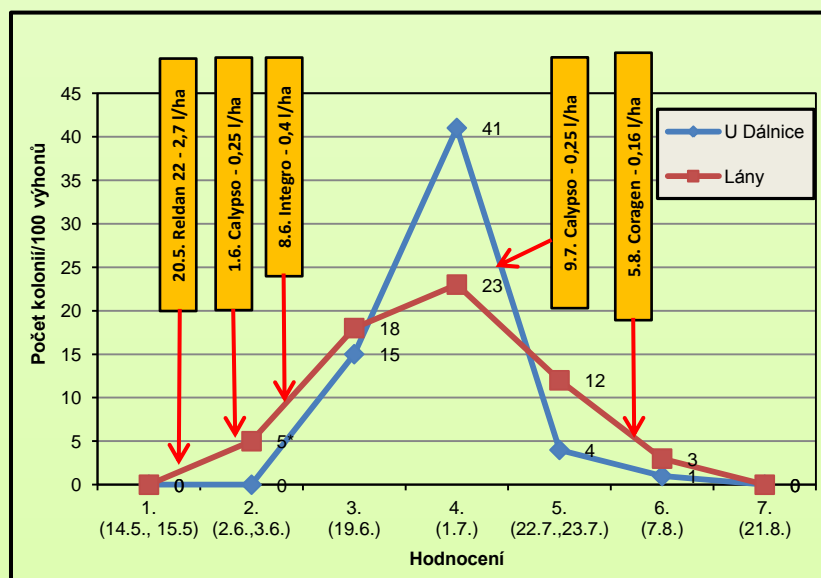
Opakovaně se druhové spektrum zjišťovalo ve výše jmenovaných sadech. Určení druhů bylo provedeno na místě, pro kontrolu byly odebírány vzorky a vyhodnocovány v laboratoři. Další lokality byly navštíveny pouze jednou v průběhu vegetační sezóny: Třebíč (jednalo se o alej), školka a sad u obce Střílky, Brno - Komín, Hostětín (sad).

Hodnocení početnosti mšice jabloňové bylo prováděno v Brně - Starém Lískovci v jabloňových sadech a to na dvou různých parcelách "U Dálnice" a "Lány". V případě parcely U Dálnice se jednalo o výsadbu jabloní odrůdy Šampion, v Lánech o výsadbu odrůd Idared a Golden Delicious. Vždy se hodnotilo 10 výhonů na 10 náhodně vybraných stromech v sadu (Kučma, 2002). Bylo provedeno celkem 7 hodnocení v průběhu měsíců květen - srpen (znázorněno v grafu 1).

VÝSLEDKY A DISKUZE

Druhové spektrum: V Těšetících a Stošíkovicích byla zjištěna mšice jabloňová (*Aphis pomi*) a vlnatka krvavá (*Eriosoma lanigerum*). Tyto dva druhy byly zjištěny také v sadu ve Starém Lískovci, jako další se na této lokalitě vyskytovala mšice jitrocelová (*Dysaphis plantaginea*) a mšice broskvoňová (*Myzus persicae*). U mšice broskvoňové byly pozorovány pouze okřídlení jedinci, nebyly založeny žádné kolonie. V Hostětíně byly zjištěny pouze 2 okřídlení jedinci mšice jabloňové. V Brně - Komín byly založeny kolonie mšice jabloňové a ve Střílkách byly stejným škůdcem silně napadeny mladé stromky ve školce. Pouze v jednom případě byla zjištěna zdobnatka lipová (*Eucallipterus tiliae*) a to v Třebíči. Silně napadené jabloně rostly v aleji v těsné blízkosti lip, které byly zdobnatkou lipovou také silně napadeny. Na listech jabloní byly vytvořené kolonie okřídlených jedinců a nymf, které měly založena křídla.

Sledování početnosti: První hodnocení bylo provedeno 14.5. a 15.5. a nebyl zjištěn výskyt mšice jabloňové. Stejně tak při druhém hodnocení 2.6. nebyly pozorovány žádné kolonie, pouze 5 okřídlených jedinců z okraje porostu na lokalitě Lány. Dne 19.6. byl zaznamenán na obou lokalitách prudký nárůst početnosti. Dne 1.7. byl počet kolonií stále vysoký a navíc je možno pozorovat nárůst početnosti larev *Aphidoletes aphidimyza*. Na 100 výhonů bylo zjištěno v Lánech 23 kolonií a U Dálnice 41 kolonií, což byly také nejvyšší dosažené hodnoty. Ve dnech 22.7. a 23.7. byl zaznamenán pokles v početnosti a to kombinací insekticidního ošetření a déle trvajících vysokých denních teplot, které působily nepříznivě na vývoj mšic. 7.8. je početnost výrazně redukována - nalezena pouze jedna kolonie na 100 výhonů na lokalitě U Dálnice, v Lánech pouze 3 kolonie. Dne 21.8. nebyla zaznamenána žádná kolonie, po prohlédnutí i okolních ploch, které nebyly zahrnuty v tomto hodnocení byly zjištěny kolonie mšic v minimální početnosti. Na druhé lokalitě byla situace obdobná. Vývoj počasí v podobě vysokých teplot a vhodně zvolené insekticidní ošetření byly dostatečné pro regulaci mšice jabloňové.

Graf 1 - Vývoj početnosti kolonií mšic a insekticidní ošetření v průběhu hodnoceného období

Obr. 2 – lokalita Starý Lískovec: kolonie mšice jabloňové (*Aphis pomi*)

REFERENCE

Kučma Š., 2002: *Metodická příručka pro ochranu rostlin: zelenina, ovocné plodiny, réva*. Státní rostlinolékařská správa, Brno, 414 s.

Kúdela V., Kocourek F., 2002: *Seznam škodlivých organismů rostlin: viry, prokaryota, houby a houbám podobné organismy, živočišní škůdci, plevele a parazitické rostliny*. 1. vyd. Agrospoj, Praha, 342 s.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji panu Karlu Bláhovi za ochotné poskytnutí informací a zpřístupnění pozorovaných ploch.